

Nr 325.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till kungörelse angående ändring i vissa delar av allmänna resereglementet den 27 juni 1929 (nr 210); given Stockholms slott den 27 september 1946.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att godkänna härvid fogade förslag till kungörelse angående ändring i vissa delar av allmänna resereglementet den 27 juni 1929 (nr 210).

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Förslag

till

kungörelse om ändrad lydelse av 2 och 23 §§ allmänna rese- reglementet den 27 juni 1929 (nr 210).

Härigenom förordnas, att 2 och 23 §§ allmänna resereglementet den 27 juni 1929 skola erhålla ändrad lydelse på sätt av det följande framgår.¹

2 §.

1 mom. Resekostnadsersättning jämlikt detta reglemente utgår i enlighet med vad för nedannämnda färd sätt och reseklasser finnes angivet.

Färd sätt	Klass I	Klass II	Klass III
Järnväg	{ Avgift för 1 plats i I klass	Avgift för 1 plats i II klass	Avgift för 1 plats i III klass
Fartyg.....	{ Avgift för enskild hytt med högst 2 liggplatser	Avgift för hyttplats	Avgift för salongsplats
Luftfartyg, spårväg och omnibus	Avgift för 1 plats	Avgift för 1 plats	Avgift för 1 plats
Taxeautomobil	Avgift för 1 person	Avgift för 1 person	Avgift för 1 person
Annan automobil	35 öre per km	35 öre per km	35 öre per km
Hästskjuts	30 öre per km	30 öre per km	30 öre per km
Annat färd sätt än ovan nämnts	20 öre per km	20 öre per km	20 öre per km

Vid resa — — — i sovvagn.

Med fartyg — — — verkligen använts.

Till omnibus — — — persontrafik (s. k. linjetrafik).

Med taxeautomobil — — — verkliga kostnaderna.

Har förrättningsman — — — hava utgivit.

2 mom. Traktamentsersättning jämlikt detta reglemente utgår i enlighet med någon av nedannämnda traktamentsklasser.

	Traktamentsklasser			
	A	B	C	D
För dag	17 kronor	14 kronor	12 kronor	10 kronor
» natt	10 »	9 »	8 »	7 »
Tillhopa för dygn	27 kronor	23 kronor	20 kronor	17 kronor

Dygnet räknas från klockan 0.

Med d a g — — — av dygnet.

¹ Senaste lydelse se 1942:339.

23 §.

I räkning — — — resor företagits;
det för varje del av resan använda fortskaffningsmedlet, den vagnsklass
å tåg eller plats å fartyg, i vilken resan företagits, samt vagns- och platsnum-
ret å sovplats eller numret å taxeaomobil, som använts; ävensom
tilläventyrs uppburet förskott till reseutgifternas bestridande.
Vid sådan — — — i färden.
När förrättning — — — bifogas räkningen.
Befattningshavare, vilken — — — och slut.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 januari 1947.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 27 sep-
tember 1946.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, ERLANDER, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anmäler *frågor om vissa ändringar i allmänna resereglementet* samt anför därvid följande.

1. Resekostnadsersättning vid färd med annan automobil än taxeautomobil eller omnibus.

Ersättning vid färd med annan automobil än taxeautomobil eller omnibus fastställdes vid tillkomsten år 1929 av gällande resereglemente till 40 öre per kilometer. År 1931 sänktes ersättningen till 35 öre och år 1933 till 30 öre. Sistnämnda ersättningsbelopp gällde till dess 1942 års riksdag på förslag av Kungl. Maj:t i propositionen nr 130/1942 höjde beloppet till det för närvarande gällande 40 öre per kilometer. Bestämmelsen om denna ersättning är intagen i 2 § 1 mom. resereglementet.

Ersättningen utgår med 40 öre per kilometer jämväl då förrättningsmannen använt eget motorfordon, såvida icke något av följande två fall föreligger. Då resan företagits under sådana omständigheter, att billigare fortskaffningsmedel lämpligen kunnat användas, skall enligt 4 § första stycket resereglementet ersättningen beräknas som om resan företagits med det billigare fortskaffningsmedlet. Utan hinder av båda de nu nämnda ersättningsreglerna gäller vidare, att rätten till resekostnadsersättning vid användande av egen bil för vissa grupper av befattningshavare är underkastad särskild reglering. Enligt 4 § tredje stycket resereglementet äger Kungl. Maj:t för vissa befattningshavare eller grupper av befattningshavare förordna, att resekostnadsersättning för resor, som företagas med förrättningsmannen tillhörigt motorfordon, skall efter särskilda av Kungl. Maj:t eller vederbörande myndighet fastställda beräkningsgrunder utgå för berörda färdstätt även i fall, då förrättningsmannen icke enligt bestämmelserna i 4 § första stycket är berättigad till ersättning för sådant färdstätt. Ersättningen skall därvid beräknas efter vad som kan anses motsvara de verkliga kostnaderna, dock i regel så att den må antagas ej komma att överstiga den i 2 § 1 mom. stadgade, d. v. s. 40 öre per kilometer.

Den år 1942 beslutade höjningen från 30 till 40 öre per kilometer vid färd med annan automobil än taxeaomobil eller omnibus hade sin grund i då inträffade kostnadsökningar av olika slag, framför allt i fråga om motorbränsle enär den då nödtvungna ved- och kolgasdriften var betydligt dyrare än bensindriften. I en till grund för Kungl. Maj:ts proposition nr 130/1942 liggande sakkunnigpromemoria anfördes, bland annat, att den höjning av ersättningen, som borde föranledas av kostnadsstegringen, måste bli i viss mån godtycklig, enär frågan i vad mån ena eller andra beloppet täckte de verkliga kostnaderna bleve beroende på växlande faktorer.

*Departements-
chefen.*

Från och med innevarande år har en allmän återgång till bensindriften kunnat äga rum. Därigenom ha de rörliga kostnaderna sjunkit betydligt. Å andra sidan torde — åtminstone ännu så länge — vissa fasta kostnader få beräknas till något högre belopp än före krisårens kostnadsstegring. Verkställda beräkningar giva emellertid vid handen, att de sammanlagda driftkostnaderna blivit ej obetydligt mindre. I anledning härav har Kungl. Maj:ten genom beslut den 21 juni i år för vissa grupper av befattningshavare fastställt beräkningsgrunder, som giva lägre ersättning vid resa med egen automobil än de grunder, som fastställdes i samband med 1942 års beslut om höjning av ersättningen för färd med annan automobil än taxeaomobil eller omnibus. I analogi härmed torde vara motiverat att nu verkställa en sänkning av sistnämnda ersättningsbelopp. Hur stor denna sänkning bör bliva, för att ersättningsbeloppet skall bliva lämpligast avvägt, är mera vanskligt att avgöra. Tillgängliga beräkningar tyda på att en återgång redan nu till 30 öre per kilometer komme att innebära för stor sänkning. Jag anser mig därför böra förorda, att ersättningsbeloppet från och med den 1 januari 1947 sänkes till 35 öre per kilometer. Skulle kostnaderna fortsätta att minska, torde jag vid en senare, härför lämplig tidpunkt få återupptaga frågan om den lämpligaste avvägningen av förevarande ersättningsbelopp.

2. Traktamentsersättning.

I 1925 års resereglemente fastställdes antalet traktamentsklasser till sex, betecknade A—F, och bestämdes traktamentena i dessa klasser, för dygn räknat, till 24, 21, 18, 15, 12 och 9 kronor. Av varje belopp utgjorde två tredjedelar dagtraktamente och en tredjedel natttraktamente.

Ett i propositionen nr 190 år 1927 framlagt förslag om ökning av traktamentsbeloppen med en krona, lika för alla klasser, att läggas till natttraktamentet, vann icke riksdagens bifall. Förslaget återupptogs emellertid i proposition nr 40 till 1929 års riksdag och blev nu bifallet av riksdagen. I proposition nr 130 år 1942 framlades förslag om höjning av de sedan 1929 gällande traktamentsbeloppen för envar av klasserna A, B och C med 1 krona, att läggas till dagtraktamentet, samt för envar av klasserna D, E och F med 3 kronor, därav 2 kronor till dagtraktamentet och 1 krona till natttraktamentet. Även detta förslag bifölls av riksdagen.

De från och med juli 1942 utgående traktamentsbeloppen framgå av följande tabell.

Traktamentsklasser	A	B	C	D	E	F
Lönegrader, bl. a.	B 3, C 10—17, Ob 4—7	A 29—34 B 1—2 C 4—9 Oa 5—6 Ob 1—3	A 24—28 C 1—3 Oa 4	A 17—23 Oa 2—3	A 7—16 Oa 1	A 1—6
För dag, kronor.....	17	15	13	12	10	8
» natt, »	9	8	7	7	6	5
Tillhoppa för dygn, kr.	26	23	20	19	16	13

I den förut omförmälda sakkunnigpromemoria, som låg till grund för Kungl. Maj:ts proposition nr 130/1942, anfördes i fråga om höjningen av traktamentsbeloppen bland annat följande.

Något utförligt statistiskt material, som kunde belysa utvecklingen av måltids- och rumspriserna under tiden fr. o. m. år 1929, föreläge icke, bortsett från de uppgifter om inackorderingspriser för arbetare, som årligen överlämnades från socialstyrelsens ombudsorster. Dessa uppgifter utvisade en prisstegring från nämnda år med 21 procent såväl för måltider enbart som för måltider och husrum tillsammans. Under medverkan av socialstyrelsens statistiska byrå hade emellertid gjorts vissa undersökningar angående prisutvecklingen på förevarande område. Dessa syntes ge vid handen, att restaurangpriserna under tiden 1929—1941 höjts med 30 à 40 procent. Den lägre av dessa siffror avsåge närmast allmänna restaurangföretag, medan den högre siffran gällde restauranger överhuvud taget. Den genomsnittliga stegringen av hotellrumspriserna under samma tidsperiod syntes inskränka sig till på sin höjd 10 à 12 procent. Prisstegringen för måltider och rum tillsammans syntes kunna uppskattas till 25 à 30 procent.

De sakkunniga hade övervägt att underkasta traktamentsgrunderna en fullständig principiell revision, avseende bland annat spörsmålen huruvida antalet traktamentsklasser och skillnaden mellan högsta och lägsta traktamentsbeloppen kunde anses rätt avvägda. Emellertid hade de sakkunniga funnit sig böra avstå härifrån, enär kostnadsnivå och andra förhållanden i det dåvarande krisläget icke gäve tillfredsställande utgångspunkter för en dylik omreglering.

På grund av prisutvecklingen vore dock en höjning av traktamentsersättningarna påkallad. Kravet på begränsning av utgifterna gjorde sig emellertid gällande även här. En ökning av traktamentsbeloppen i full motsvarighet till prisstegringen kunde de sakkunniga följaktligen icke ifrågasätta. Därmed vore icke avsett, att tjänstemännen själva skulle vidkännas en del av merkostnaden för sina resor. Däremot förutsattes, att prisstegringen skulle till en del kunna mötas genom att de personliga anspråken inom detta likasom andra områden anpassades efter de skärpta tidsförhållandena. Utrymmet för en sänkning av standarden vore emellertid mindre i de lägre än i de högre traktamentsklasserna.

Av promemorian framgick alltså, att de sakkunnigas förslag i denna del innebar ett provisorium, bestämt av krisläget. Till detta betraktelsesätt anslöt jag mig vid min anmälan av frågan i den förenämnda propositionen nr 130/1942, i det jag uttalade, att en principiell revision av traktamentsskalan skulle

ha varit önskvärd men att i dåvarande läge giltiga skäl funnes för en begränsning till en provisorisk höjning av traktamentsbeloppen. Samma uttalande gjordes av riksdagen i dess skrivelse (nr 217) i anledning av propositionen.

Från personalhåll har nu framförts önskemål om en förnyad höjning av traktamentsbeloppen. Därvid har framhållits, dels att de gällande beloppen under trycket av krisförhållandena år 1942 blivit snävt beräknade, dels ock att ytterligare prisstegringar inträtt efter nämnda år. I sistnämnda avseende har i en av statstjänarkartellen och statstjänstemännens riksförbund till finansdepartementet överlämnad, den 8 mars 1946 dagtecknad promemoria anförts bland annat följande.

De redan år 1941 (året innan prisstoppet infördes) konstaterade stegringarna å hotell- och restaurangpriserna måste nu återspeglas i däremot svärande traktamentshöjningar; ytterligare prisstegringar ha efter år 1941 inträtt, som än mera markera behovet av ökade traktamentsbelopp. Sålunda må bl. a. erinras dels om det inom hotellbranschen medgivna kristillägget, som uttages med skiftande procenttal (i genomsnitt torde det röra sig om 15 %), dels om svårigheten att överhuvud taget erhålla hotellrum, vilket ofta hänvisar den resande till ett dyrare rum än han avsett. Vad som av de sakkunniga år 1941 anfördes om »minskad resandefrekvens» med därav följande lägre hotellpriser lär i dag icke äga någon som helst aktualitet. Även restaurangpriserna hava sedan år 1941 undergått icke oväsentliga höjningar.

Personalförbundens promemoria utmynnar i en hemställan om en minimihöjning av 2 kronor för dag och 2 kronor för natt i samtliga traktamentsklasser.

Med anledning av den sålunda gjorda framställningen ha från statens priskontrollnämnd under hand införskaffats vissa uppgifter om de förändringar, som under tiden september 1941—april 1946 förekommit i fråga om hotell- och restaurangpriserna. Uppgifterna synas giva vid handen, att den genomsnittliga prisstegringen sedan 1941 för restaurangmåltider utgjort 6—10 procent samt för hotellrum minst 10 procent.

Sedan därefter inom finansdepartementet upprättats en den 17 april 1946 dagtecknad promemoria i förevarande fråga, ha utlåtanden i ärendet inhämtats från statskontoret och allmänna lönenämnden.

Statskontoret har till en början uttalat, att enligt ämbetsverkets mening den år 1942 allmänt förutsatta principiella revisionen av traktamentsskalan snarast möjligt borde komma till stånd och någon ytterligare provisorisk höjning av ersättningsbeloppen icke dessförinnan genomföras. Det borde därvid särskilt beaktas, att i olika sammanhang framförts önskemål om ett mindre antal traktamentsklasser, ett önskemål, för vilket enligt statskontorets mening starka skäl syntes föreligga.

Härefter har statskontoret anförts.

Emellertid har otvivelaktigt sedan 1942 inträtt en stegring i hotell- och restaurangpriserna, som i och för sig skulle kunna motivera en höjning av traktamentsbeloppen. Vid diskussion om skäligheten av olika traktamentsbelopp måste emellertid hållas i minnet, att traktamentena skola utgöra ersättning icke för befattningshavarens samtliga kostnader under en tjänste-

resa utan allenast för hans merkostnader på grund av frånvaron från hemmet. Den besparing, som kan uppstå i befattningshavarens normala hushållsutgifter å bostadsorten, är givetvis svår att uppskatta och synnerligen varierande. Nämnas må emellertid i detta sammanhang, att skattemyndigheterna för befattningshavare i enskild tjänst torde beräkna denna besparing till ett belopp av cirka 3 kronor för dag, därest befattningshavaren har eget hushåll, men eljest till 5 kronor för dag.

Under återopande härav och då prisstegringen torde få anses mest kännbar i de lägre klasserna får statskontoret, därest ändring av ersättningsbeloppen skulle befinnas böra ske utan avvaktan på en genomgripande revision, förorda en höjning av natttraktamentet med 1 krona i samtliga klasser samt en höjning av dagtraktamentet med 1 krona i de tre lägsta klasserna. Detta skulle medföra, att ersättningen i klasserna C och D bleve lika stor, vilket i realiteten skulle innebära en i och för sig önskvärd minskning av antalet klasser. För undvikande av vittgående ändringar i berörda reglementen och författningar torde dock den nuvarande klassindelningen böra tills vidare bibehållas.

Slutligen vill statskontoret framhålla, att de skäl, som kunna återopas för en höjning av traktamentsersättningarna enligt allmänna resereglementet, icke med samma styrka synas göra sig gällande beträffande de traktamenten, vilka utgå på grund av s. k. besparingsreglementen eller jämlikt bestämmelserna om tjänstgöringstraktamente, i vad dessa avse sammanhängande tjänstgöring utöver 15 dygn å en och samma ort. Statskontoret får förden skull föreslå, att i varje fall ändring i sistnämnda hänseenden icke nu vidtages.

Allmänna lönenämnden har framhållit, att nämnden redan i sitt utlåtande över 1941 års sakkunnigpromemoria understrukt önskvärdheten av en fullständig revision av traktamentsgrunderna, samt att lönenämnden även i nu förevarande sammanhang övervägt frågan om ändrade grunder för traktamentenas indelning i klasser m. m. och funnit önskvärt, att en omprövning komme till stånd. Då lönenämnden emellertid ansett det framgå av den remitterade promemorian, att det för närvarande endast kunde bliva fråga om ändring av traktamentsbeloppens storlek, hade nämnden icke heller nu ansett sig böra närmare ingå på spörsmålet om ändring av själva grunderna för traktamentena. I fråga om en förnyad provisorisk höjning av traktamentsbeloppen har lönenämnden — med utgångspunkt från att den allmänna prisstegringen å mat och hotellrum från år 1929 till år 1946 borde kunna beräknas till 40 procent, varav 25 å 30 procent belöpte på åren 1929—1941 och 10 procent på tiden därefter — anfört och föreslagit följande.

Därest i enlighet med det anförda 1929 års traktamentsbelopp uppräknas med 40 procent, skulle traktamentena — avrundade till närmast liggande hela krontal — för dygn komma att uppgå till följande belopp i de olika traktamentsklasserna:

A	B	C	D	E	F
35 kronor	31 kronor	27 kronor	22 kronor	18 kronor	14 kronor

Vid ett godtagande av nu angivna belopp vill det emellertid synas lönenämnden, som om höjningen blir alltför stor i de högre traktamentsklasserna och alltför liten i de lägre. I nuvarande läge synes vara lämpligast att till utgångspunkt taga en allmän höjning av 1929 års dygnstraktamenten

med ett belopp, som motsvarar 40 procent av medeltalet av dessa traktamenten (17 kronor 50 öre), eller 7 kronor med viss jämkning nedåt i fråga om de tre högre klasserna (A—C). Lönenämnden vill därför — i viss anslutning till sitt år 1942 framlagda förslag — förorda, att höjningen av dygns-traktamentena, i förhållande till 1929 års traktamentsbelopp, fastställas till 7 kronor i de tre lägsta klasserna (D—F), 6 kronor i klass C, 5 kronor i klass B och 4 kronor i klass A. Av höjningen torde till natraktamentet böra hänföras förslagsvis 2 kronor i klasserna A—C och 3 kronor i klasserna D—F. Traktamentsersättning vid resor skulle sålunda komma att utgå med följande belopp i de olika traktamentsklasserna:

	A	B	C	D	E	F
För dag	18 kronor	17 kronor	16 kronor	14 kronor	12 kronor	10 kronor
» natt.....	11 »	10 »	9 »	9 »	8 »	7 »
Tillhoppa för dygn	29 kronor	27 kronor	25 kronor	23 kronor	20 kronor	17 kronor

Vad lönenämnden här förordat, avser traktamenten enligt allmänna rese-reglementet. För närvarande överensstämman de i nämnda reglemente fastställda traktamentsbeloppen med de tjänstgöringstraktamenten, som enligt tillläggsbestämmelserna till civila och militära avlöningsreglementena vid tjänstgöring utom stationeringsorten utgå under de första 15 dyggen. Frågan, i vad mån sistnämnda traktamenten böra höjas, synes lönenämnden böra upptagas till prövning samtidigt med här förevarande spörsmål om höjning av traktamentsbeloppen vid tjänsteresor.

Under ärendets fortsatta beredning inom finansdepartementet har samråd ägt rum med representanter för tjänstemännens centralorganisation, statstjänarkartellen och statstjänstemännens riksförbund. Vidare ha från statens priskontrollnämnd under hand införskaffats uppgifter beträffande förändringar under tiden april—augusti 1946 i fråga om hotell- och restaurangpriserna. Dessa uppgifter utvisa, att hotellpriserna varit konstanta under den ifrågavarande tiden men att restaurangpriserna — åtminstone såvitt angår s. k. nyttorestauranger — undergått vissa höjningar, i samtliga fall efter individuella beslut av priskontrollnämnden och med belopp, varierande mellan 2 och 10 procent.

Den år 1942 verkställda revisionen av resereglementets bestämmelser om traktamentsersättning torde närmast få betraktas såsom ett av krisförhållan- *Departements-
chefen.* dena betingat provisorium. Såväl i sakkunnigpromemorian och ett flertal remissyttranden som i propositionen och riksdagens skrivelse framhölls önskvärdheten av en principiell revision av traktamentsgrunderna, innefattande bland annat prövning av spörsmålen om antalet traktamentsklasser samt avvägningen mellan högsta och lägsta traktamentsbeloppen. I samband med att fråga nu väckts om en ytterligare höjning av traktamentsersättningarna, ha såväl statskontoret som allmänna lönenämnden ånyo framhållit önskvärdheten av en omprövning av traktamentsgrunderna.

En fortsatt provisorisk höjning av traktamentsersättningarna utan prövning av frågan om själva traktamentsgrunderna, synes mig i nuvarande läge icke tillfredsställande. Jag har därför ansett mig böra nu upptaga även sistnämnda fråga till behandling.

Antalet traktamentsklasser har alltsedan 1925 varit sex, betecknade A—F. Beloppen för dygn äro sedan 1942 i de särskilda klasserna 26, 23, 20, 19, 16 och 13 kronor. En så långt gående differentiering av befattningshavarna synes knappast erforderlig och enligt min mening tala vägande skäl för att en minskning av antalet traktamentsklasser nu genomföres. Vad särskilt angår de nuvarande klasserna C och D med traktamentsbeloppen 20 respektive 19 kronor för dygn ligger en sammanslagning nära till hands. Även i fråga om de båda högsta traktamentsklasserna medföra de nuvarande bestämmelserna en uppdelning av befattningshavarna, som är mindre tillfredsställande. Sålunda tillhöra exempelvis flertalet verkschefer traktamentsklass A, nämligen generaldirektör, överdirektör i lönegrad C 10 m. fl., under det att överdirektör i lönegrad B 2 och vissa verkschefer i lönegraden B 1 tillhöra närmast lägre traktamentsklass. En sammanslagning jämväl av dessa båda traktamentsklasser förefaller naturlig. Jag vill förden skull förorda, att traktamentsklassernas antal begränsas till fyra, därigenom att de nuvarande klasserna A och B sammanslås till en ny klass, benämnd A, samt klasserna C och D likaledes sammanföras till en ny klass, benämnd B. De hittillsvarande klasserna E och F böra däremot alltjämt bibehållas som fristående klasser, med beteckningarna C och D. I fråga om de olika befattningshavargruppernas fördelning på de föreslagna nya traktamentsklasserna torde det liksom hittills få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela erforderliga bestämmelser.

Vad härefter angår storleken av de särskilda traktamentsbeloppen må till en början framhållas, att utredningen i ärendet ger vid handen, att en viss stegring av hotell- och restaurangpriserna ägt rum även efter år 1941. Med hänsyn härtill samt i betraktande av att den år 1942 verkställda höjningen av traktamentsbeloppen icke innebar full kompensation för ditintills inträdda prisstegringar, synes en justering uppåt av traktamentsbeloppen nu böra vidtagas. Vid bedömandet av storleken av dessa höjningar synes utgångspunkten böra vara — nu liksom 1942 — att behovet av en höjning är störst för dem, som åtnjuta de lägsta traktamentsersättningarna. Såsom statskontoret i ärendet framhållit bör emellertid beaktas, att tjänstgöringstraktamentena skola utgöra ersättning icke för befattningshavarens samtliga kostnader under en tjänsteresa utan endast för merkostnaderna på grund av frånavaron från hemmet. I fråga om avvägningen mellan högsta och lägsta traktamentsbeloppen må erinras, att skillnaden för närvarande uppgår till 13 kronor för dygn. För egen del vill jag förorda, att denna skillnad minskas till 10 kronor för dygn. I fråga om det lägsta traktamentsbeloppet anser jag mig kunna tillstyrka det av personalorganisationerna framställda, av allmänna lönenämnden förordade förslaget om en höjning till 17 kronor för dygn.

I anslutning till det anförda vill jag föreslå, att ersättningsbeloppen för dygn i de fyra nya traktamentsklasserna fastställas till 27, 23, 20 och 17 kronor, varav respektive 17, 14, 12 och 10 kronor böra utgöra dagtraktamente och resten nattractamente. Förslaget innebär, i förhållande till vad som nu gäller, förbättringar i envar av de nuvarande klasserna B samt D—F med 4 kronor för dygn samt i klasserna A och C med 1 krona respektive 3 kronor för dygn. De föreslagna ändringarna böra genomföras från och med den 1 januari 1947.

3. Viss uppgiftsskyldighet.

Jämlikt 11 § allmänna resereglementet utgår vid resa inom riket för förrättning i statens ärenden gottgörelse för plats i sovvagn endast om förrättningsman nattetid begagnat sådan plats.

I skrivelse den 23 december 1943 har *statskontoret* föreslagit, att i resereglementet må stadgas skyldighet för förrättningsman att vid begagnande av sovplats i reseräkning ange vagns- och platsnummer. Föreskriften borde lämpligen meddelas genom ett tillägg till 23 § resereglementet.

Till stöd för förslaget har statskontoret anført följande.

I de fall ersättning för sovvagn debiteras finnes möjlighet för den myndighet, som har att granska reseräkningen, att med anlitande av de hos statens järnvägar förvarade sovplatslistorna kontrollera, huruvida sådant färd sätt verkligen begagnats.

Dylik kontroll plägar emellertid verkställas endast stickprovvis, enär den är förhållandevis tidsödande. Sålunda måste samtliga listor för varje tåg genomgå. Ej sällan återfinnes icke den resande under det rätta namnet, beroende på att vid beställningen detta missuppfattats eller att beställning skett av annan person. Vidare har hänt, att sovplatslistorna för visst tåg icke varit tillgängliga. Att en kontroll är erforderlig bestyrkes emellertid av erfarenheten. Sålunda har statskontoret nödgats konstatera, att i räkningar debiteras ersättning för första klass sovvagn, oaktat resan i verkligheten företagits i annan vagnsklass.

De statliga myndigheternas arbete med granskningen av reseräkningar skulle enligt statskontorets förmenande avsevärt underlättas, om skyldighet stadgades för vederbörande att vid begagnande av sovplats i reseräkning ange vagns- och platsnummer.

Järnvägsstyrelsen har i anledning av remiss tillstyrkt förslaget.

Då det föreslagna stadgandet synes ägnat att underlätta arbetet med granskning av reseräkningar, får jag förorda, att stadgandet införes i resereglementet i form av tillägg till dess 23 §.

*Departements-
chefen.*

Föredragande departementschefen hemställer här efter, att ett i enlighet med vad i det föregående anförts inom finansdepartementet upprättat förslag till kungörelse angående ändrad lydelse av 2 och 23 §§ allmänna reseregle-

mentet den 27 juni 1929 (nr 210) måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

B. Sandberg.
